

Sprawozdanie z realizacji w 2014 r. zadania 2.4. Ocena zrównoważonego rozwoju rolnictwa na różnych poziomach zarządzania

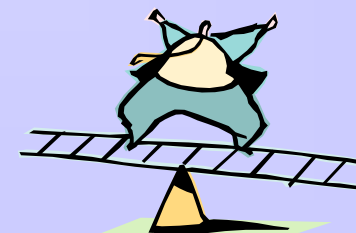
Adam Harasim
Puławy, 2015

Instytut Uprawy
Nawożenia i Gleboznawstwa

Zespół realizacyjny (prac. naukow i badawczo-techniczni)

- **prof. dr hab. Adam Harasim**
- **prof. dr hab. Stanisław Krasowicz**
- **prof. dr hab. Jan Kuś**
- **dr hab. Beata Feledyn-Szewczyk**
- **dr hab. Mariusz Matyka**
- **dr hab. Janusz Smagacz**
- **dr Jerzy Kopiński**
- **dr Andrzej Madej**
- **mgr Czesław Pietruch**

Opracowanie i upowszechnienie zbioru kryteriów i wskaźników służących do oceny zrównoważonego rozwoju rolnictwa z uwzględnieniem różnych poziomów zarządzania

Cel zadania

Opracowanie i upowszechnianie zbioru kryteriów i wskaźników służących do oceny zrównoważonego rozwoju rolnictwa z uwzględnieniem różnych poziomów zarządzania.

Zakres merytoryczny zadania w 2014 r.:

- **Kontynuowanie gromadzenia i opracowanie danych do oceny zrównoważonego rozwoju wybranych gospodarstw rolnych.**
- **Ocena stopnia zrównoważenia wybranych gospodarstw rolnych w latach 2011-2013.**
- **Zorganizowanie warsztatów naukowych dotyczących oceny zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych i przestrzennego zróżnicowania zrównoważenia rolnictwa w wybranych regionach i subregionach.**
- **Opracowanie i publikowanie oraz prezentacja wyników badań i analiz na konferencjach i warsztatach.**
- **Opracowanie i wydanie drukiem przewodnika metodycznego do oceny zrównoważonego rozwoju rolnictwa na różnych poziomach zarządzania.**

Kryteria i wskaźniki oceny stopnia zrównoważenia rolnictwa na różnych poziomach zarządzania

Kryterium oceny	Poziom oceny			
	gospodarstw o	gmina	powiat	województw o
Agroekologiczne	10	9	10	12
Ekonomiczne	7	-	1	4
Społeczne	5	-	4	4
Razem	22	9	15	20

Skala oceny

Stopień zrównoważenia	niski	średni	wysoki	bardzo wysoki
Wartość punktowa wskaźnika	1 – 2,0	2,01 – 3,0	3,01 – 4,0	4,01 – 5,0

Ocena stopnia zrównoważenia indywidualnych gospodarstw rolnych w zależności od kierunku produkcji (w skali 5°)

Lata i kryteria oceny		Gospodarstwa według kierunku produkcji			
		produkcja wielokierunkowa	produkcja mleka	tucz trzody chlewnej	produkcja roślinna
2011	Agroekologiczne	2,77	2,63	1,30	2,13
	Ekonomiczne	3,76	2,76	3,05	4,00
	Społeczne	3,00	2,67	3,00	2,73
	Ocena syntetyczna	3,18	2,69	2,45	2,95
2012	Agroekologiczne	2,33	2,33	1,20	1,70
	Ekonomiczne	3,95	2,81	2,57	4,05
	Społeczne	3,00	2,73	2,93	2,93
	Ocena syntetyczna	3,09	2,62	2,23	2,89
2013	Agroekologiczne	2,50	2,17	1,73	1,93
	Ekonomiczne	4,00	3,05	2,67	3,71
	Społeczne	2,87	2,73	2,87	2,80
	Ocena syntetyczna	3,12	2,65	2,42	2,81
Średnio 2011-2013	Agroekologiczne	2,53	2,38	1,41	1,92
	Ekonomiczne	3,90	2,87	2,76	3,92
	Społeczne	2,96	2,71	2,93	2,82
	Ocena syntetyczna	3,13	2,65	2,37	2,89

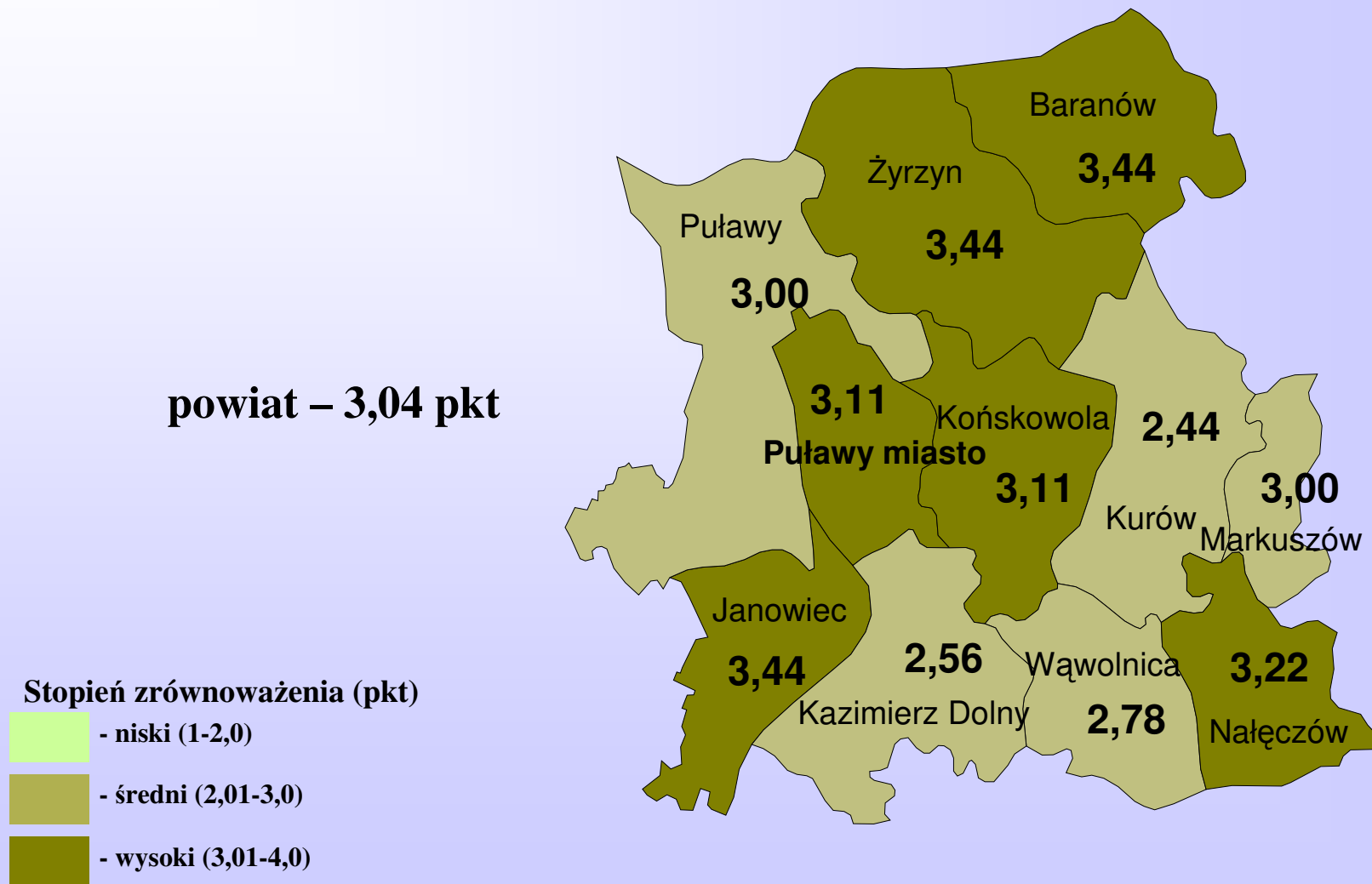
Źródło: opracowanie własne

Ocena stopnia zrównoważenia uspołecznionych gospodarstw rolnych o różnych kierunkach produkcji (w skali 5°)

Lata i kryteria oceny		Gospodarstwa według kierunku produkcji		
		jednokierunkowe (bydłęce)	mieszane	bezinwentarzowe (roślinne)
2011	Agroekologiczne	2,80	2,70	1,75
	Ekonomiczne	3,00	2,63	2,88
	Ocena syntetyczna	2,90	2,67	2,32
2012	Agroekologiczne	2,85	3,00	1,75
	Ekonomiczne	2,75	2,75	3,13
	Ocena syntetyczna	2,80	2,88	2,44
2013	Agroekologiczne	2,70	2,65	2,10
	Ekonomiczne	2,88	2,13	3,13
	Ocena syntetyczna	2,79	2,39	2,62
Średnio 2011-2013	Agroekologiczne	2,78	2,78	1,87
	Ekonomiczne	2,88	2,50	3,05
	Ocena syntetyczna	2,83	2,64	2,46

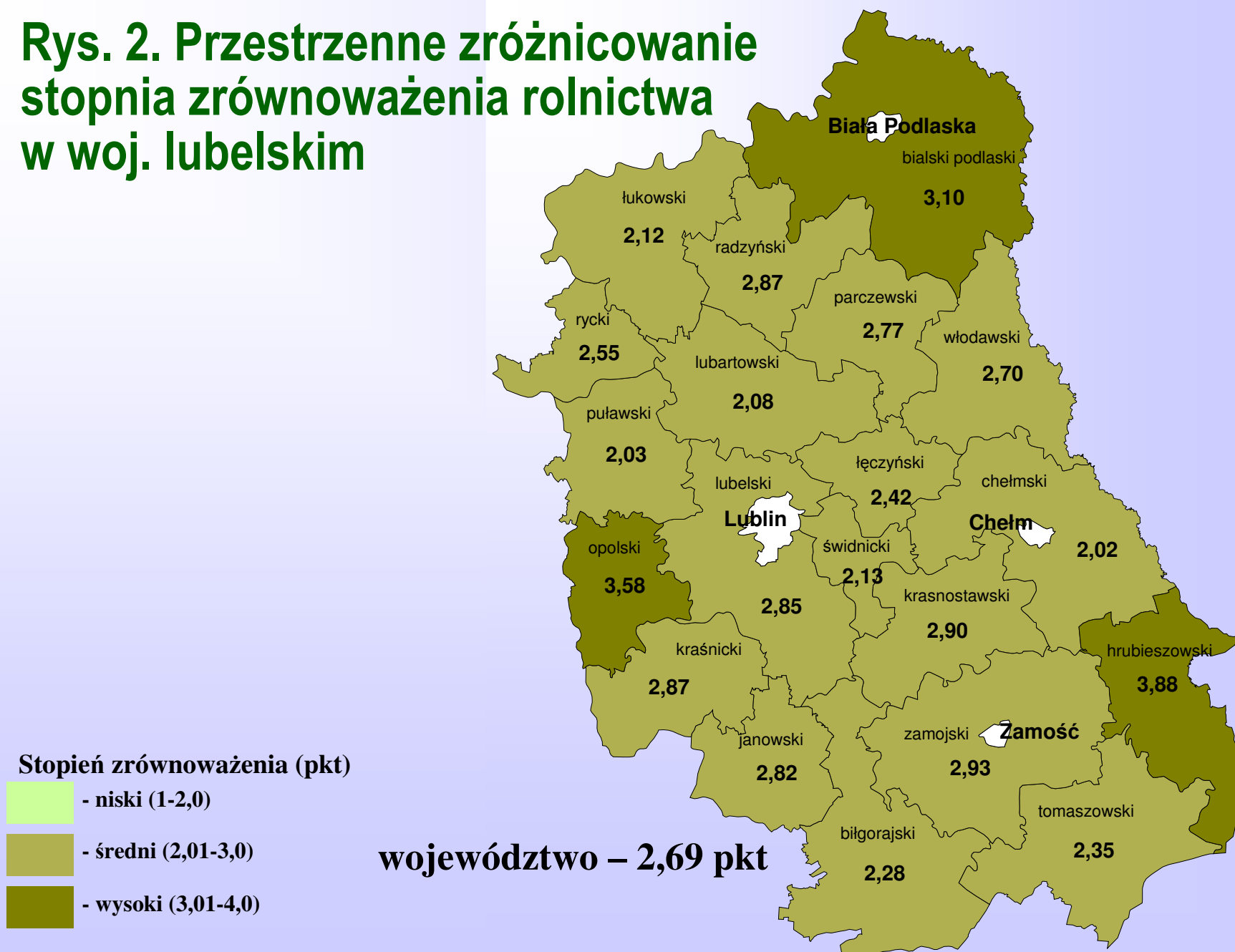
Źródło: opracowanie własne

Rys. 1. Przestrzenne zróżnicowanie stopnia zrównoważenia agroekologicznego rolnictwa w powiecie puławskim

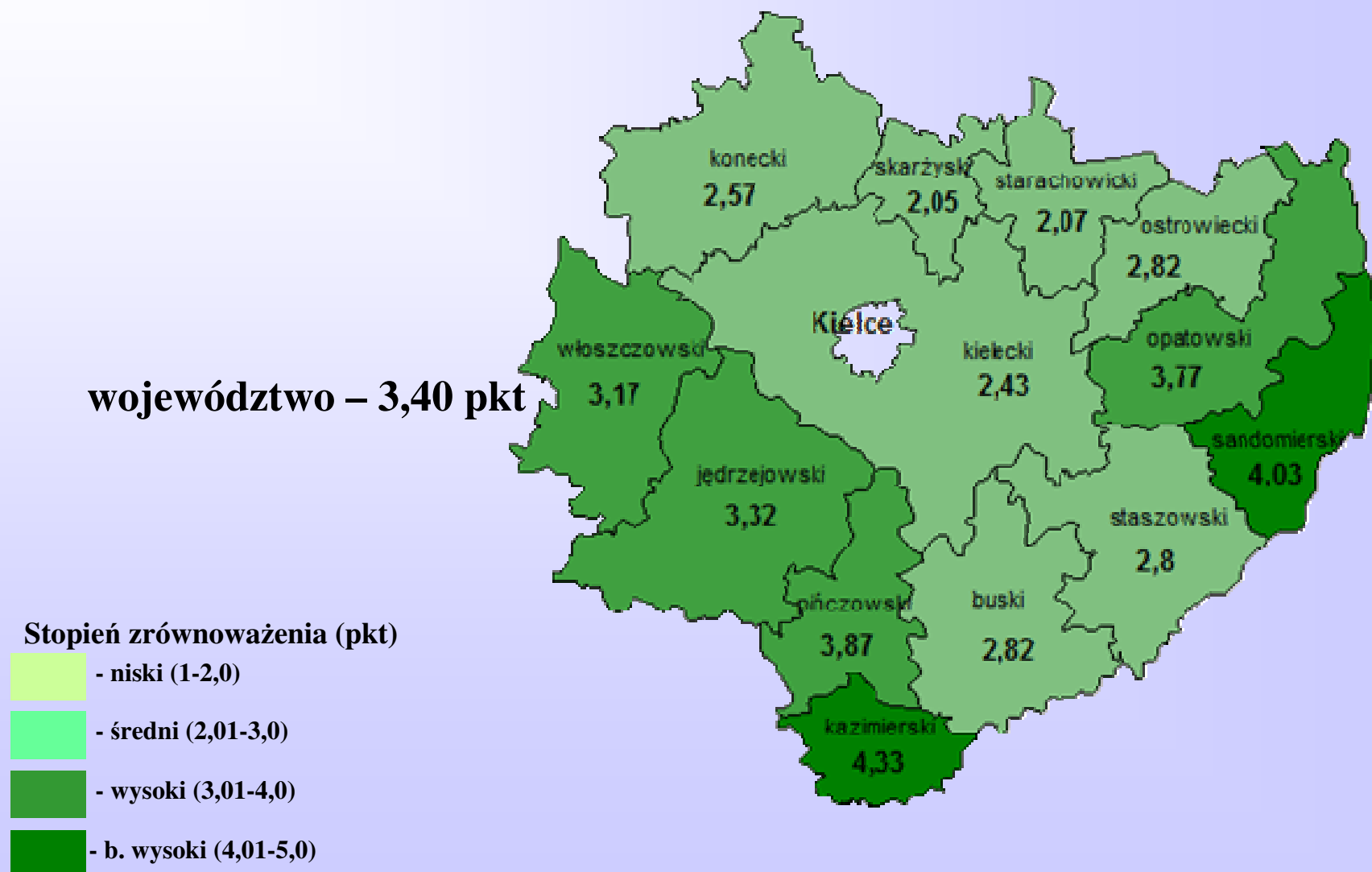
Źródło: opracowanie własne

Rys. 2. Przestrzenne zróżnicowanie stopnia zrównoważenia rolnictwa w woj. lubelskim

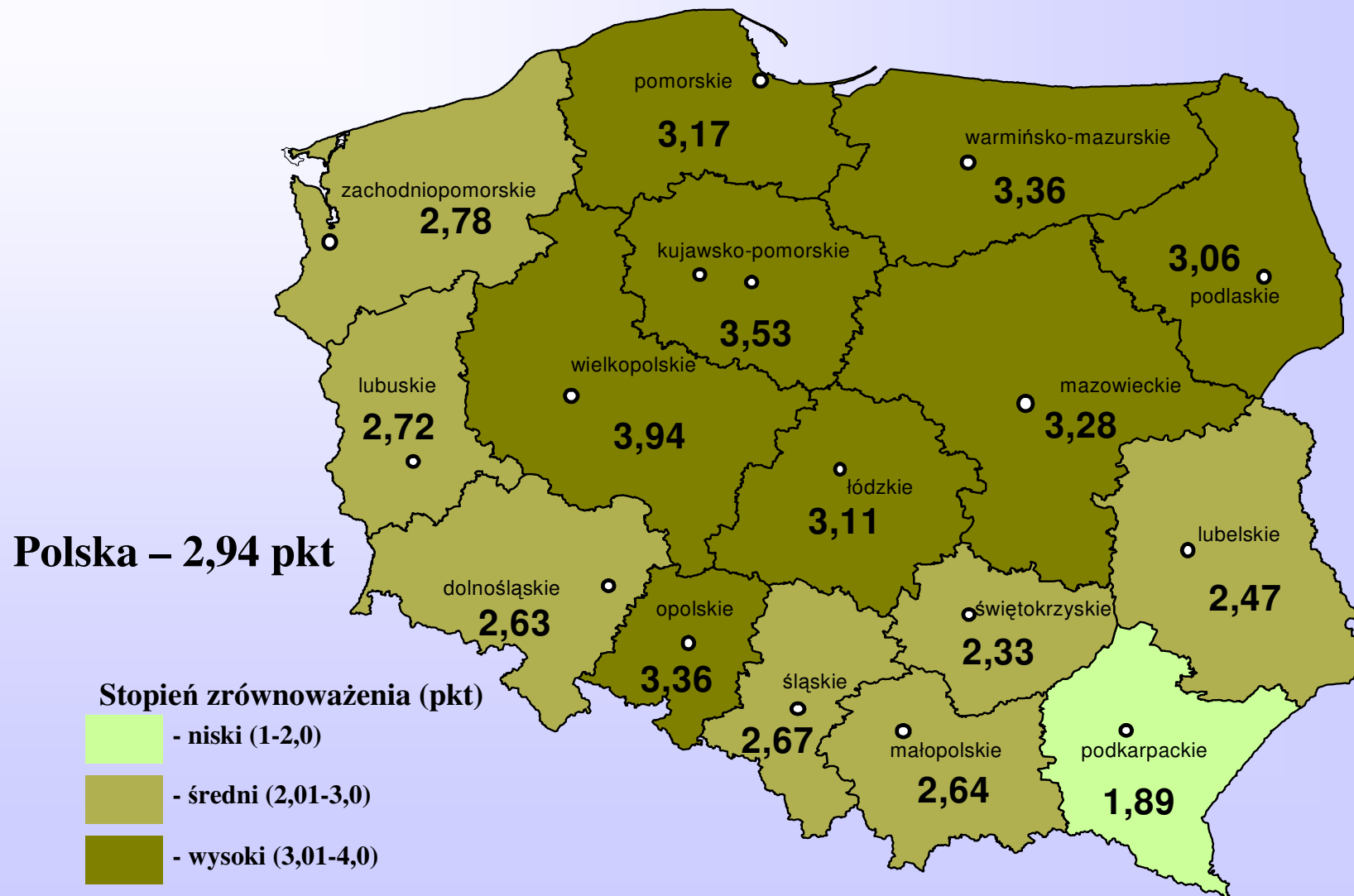
Źródło: opracowanie własne

Rys. 3. Przestrzenne zróżnicowanie stopnia zrównoważenia rolnictwa w woj. świętokrzyskim

Źródło: opracowanie własne

Rys. 4. Przestrzenne zróżnicowanie stopnia zrównoważenia rolnictwa w Polsce

Źródło: opracowanie własne

Publikowanie wyników badań i analiz oraz ich prezentacja na konferencjach i warsztatach

- 1. Zorganizowano (wspólnie z wykonawcami zadań 2.2 i 2.5) 3 warsztaty naukowe.**
- 2. Wykonawcy zadania 2.4 wzięli udział w 7 konferencjach i warsztatach naukowych.**
- 3. W warsztatach udział wzięło 160 osób, w tym 79 spoza IUNG-PIB.**
- 4. Wygłoszono 6 referatów.**
- 5. Opublikowano 5 artykułów.**
- 6. Wydano drukiem „Przewodnik do oceny zrównoważenia rolnictwa na różnych poziomach zarządzania” i zeszyt nr 40(14) z serii „Studia i Raporty IUNG-PIB” pt. „Wybrane problemy rolnictwa polskiego z uwzględnieniem stanu jego zrównoważenia”.**
- 7. Opracowano 1 opinię dla MRiRW.**

Konferencje i warsztaty naukowe

1. Warsztaty nt. „Wpływ uwarunkowań przyrodniczych i organizacyjno-ekonomicznych na możliwości zrównoważonego rozwoju gospodarstw towarowych” (IUNG-PIB Puławy, 13-14.02.).
2. Warsztaty nt. „Zrównoważony rozwój a obszary problemowe rolnictwa w województwie świętokrzyskim” (ŚODR Modliszewice, 06.05).
3. Konferencja naukowa nt. „Rola odmiany i ochrony roślin w intensyfikacji produkcji roślinnej” (Dymaczewo Nowe, 07-09.05).
4. Konferencja naukowa nt. „Zmiany składu gatunkowego agrocenoz w ostatnim 50-leciu” (Poznań 25-27.06).

Konferencje i warsztaty naukowe

5. **XXI Kongres SERiA nt. „Funkcjonowanie i rozwój systemu żywnościowego oraz obszarów wiejskich”**
(UP Lublin, 16-18.09).
6. **Warsztaty nt. „Możliwości rozwoju produkcji rolniczej w Polsce w świetle uwarunkowań WPR 2014-2020”**
w ramach bloku tematycznego pt. „Regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej w Polsce”
(IUNG-PIB Puławy, 01-02.10.).
7. **Konferencja międzynarodowa nt. „Ekonomiczne i prawne mechanizmy wspierania i ochrony rolnictwa rodzinnego w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej”**
(SGGW Warszawa, 23-24.10).

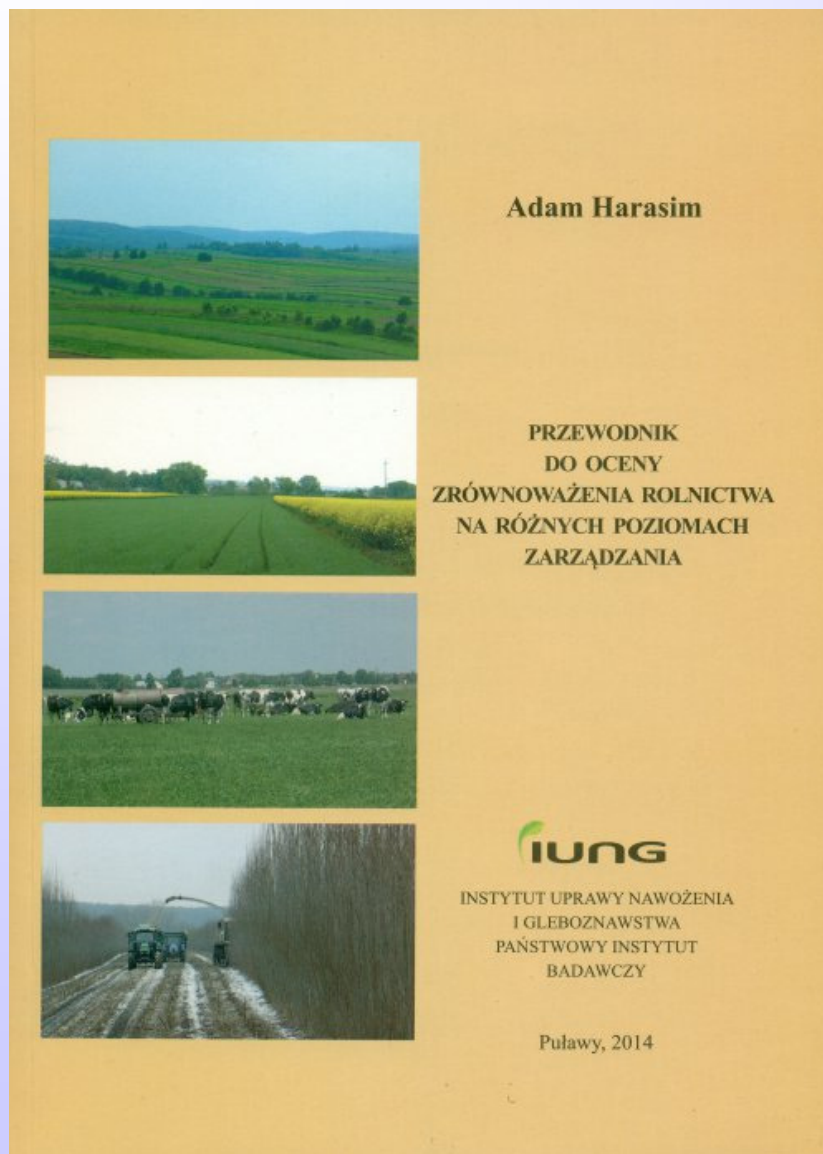

Wykaz publikacji

1. Feledyn-Szewczyk B.: Bioróżnorodność roślin jako element zrównoważonego rozwoju rolnictwa. *Studia i Raporty IUNG-PIB*, 2014, 40(14): 163-177.
2. Harasim A.: Przewodnik do oceny zrównoważenia rolnictwa na różnych poziomach zarządzania. *IUNG-PIB Puławy*, 2014, ss. 91.
3. Harasim A., Kopiński J., Madej A., Matyka M.: Ocena stopnia zrównoważenia indywidualnych gospodarstw rolnych o różnych kierunkach produkcji. *Studia i Raporty IUNG-PIB*, 2014, 40(14): 153-161.
4. Harasim A., Krasowicz S., Madej A.: Ocena stopnia zrównoważenia uspołecznionych gospodarstw towarowych o różnych kierunkach produkcji. *Studia i Raporty IUNG-PIB*, 2014, 40(14): 143-152.
5. Harasim A., Krasowicz S., Matyka M.: Zróżnicowanie stopnia zrównoważenia rolnictwa w Polsce w ujęciu regionalnym. *Studia i Raporty IUNG-PIB*, 2014, 40(14): 113-123.
6. Harasim A., Matyka M., Madej A.: Przestrzenne zróżnicowanie zrównoważenia rolnictwa na obszarze województwa lubelskiego i świętokrzyskiego. *Studia i Raporty IUNG-PIB*, 2014, 40(14): 125-142.

Opracowanie i upowszechnienie zbioru kryteriów i wskaźników służących do oceny zrównoważonego rozwoju rolnictwa z uwzględnieniem różnych poziomów zarządzania

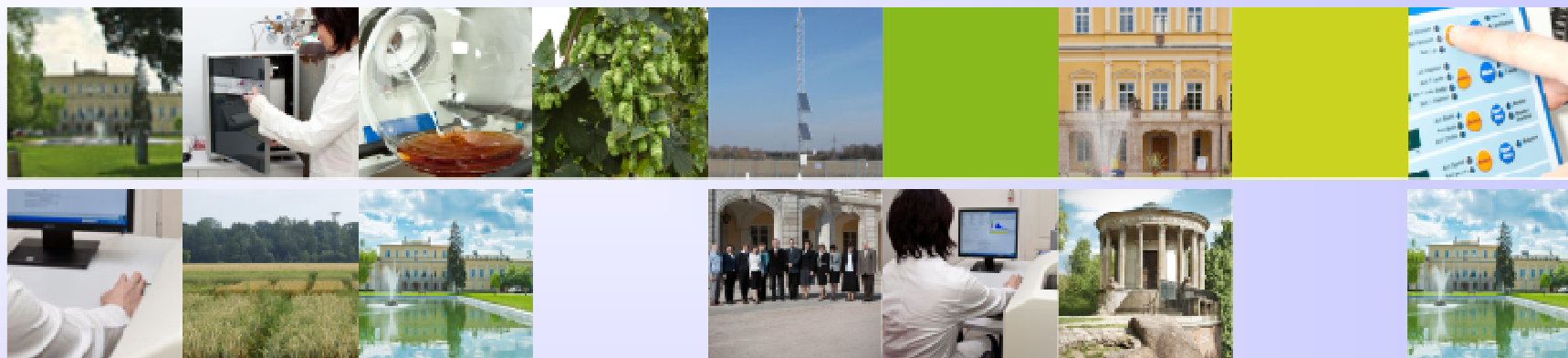
Partnerzy w realizacji zadania

- **Główny Urząd Statystyczny,**
- **Urząd Statystyczny w Kielcach i Lublinie,**
- **Stacja Chemiczno-Rolnicza w Kielcach i Lublinie,**
- **Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach,**
- **gospodarstwa indywidualne z woj. lubelskiego,**
- **gospodarstwa uspołecznione (RZD IUNG-PIB).**

Sprawozdanie z realizacji w 2014 r.

zadania 2.4. Ocena zrównoważonego rozwoju rolnictwa na różnych poziomach zarządzania

**Dziękuję
za uwagę**

Adam Harasim
Puławy, 2015

Instytut Uprawy
Nawożenia i Gleboznawstwa